

K O B R A

KULTURNÍ OBČASNÍK REGIONÁLNÍCH
AUTORŮ

ČERVENEC 2006 *** ROČNÍK VII.*** ČÍSLO 7

Citát inspirující:

Pokud si čtenář najde alespoň jednu báseň, která ho osloví, a ztotožní se s ní, pak mělo smysl knížku vydávat.

Draga Zlatníková

PRVNÍ DEN PRÁZDNIN

Pavel Zeman

sešity dobře zamčené
a vysvědčení složené

jízdenky k novým dobrodružstvím
volné dny těší svým množstvím

přibalit přání jen šťastných náhod
dvojhlasně prosíme léto
o miskou jahod

HANÁCKÉ ATÉNY INSPIRUJÍCÍ

Letošní dovolená na konci června nás s manželkou zavedla do Atén, ale ne těch spojených s antikou, ale těch moravských, lépe řečeno „Hánáckých Atén“ - do Kroměříže. V těch pravých Aténách jsem sice nebyl, ale musím napsat, že Kroměříž je opravdu majestátní nejen svým zámekem, Květnou či Podzámeckou zahradou, ale i náměstím a celou řadou významných chrámů, kostelů a staveb nerozlučně spjatých s minulostí Moravy. A historie je zde cítit na každém kroku, narodil se tady malíř Max Švabinský, ale především asi většinu z nás vytane na mysl slavný kroměřížský říšský sněm na sklonku revolučního roku 1848, i když byl neslavně rozehán v březnu 1849, zapsal se významně do historie habsburské monarchie a svým průkopnickým dílem přispěl přece jenom ke zlepšení poměrů. A informace o účastnících sněmu, kteří zde pobývali, najdete rozeteté po celém městě, jedním z nejvýznamnějších účastníků byl Josef Kajetán Tyl, má desku na domě na Riegerově náměstí a protože nelze vyjmenovat všechny, připomínám ještě Františka Palackého (deska na náměstí). O průběhu sněmu jsem se dozvěděl z knížky Petra Pálky Habsburská monarchie a Kroměříž v letech 1848-1849. Koupil jsem ji v místním muzeu, kde vedle stálé expozice obrazů Maxe Švabinského, najdete i regionální expozici o životě obyvatel města a okolí či právě probíhající výstavu o zbraních. Zajímavá je i expozice malířství v druhém patře zámku, ale pokud pojedete do Kroměříže, nenechte si ujít procházky již vzpomínanými zahradami. V muzeu si můžete koupit i čtvrtletní zpravodaj ZVUK, ve kterém najdete informace třeba i o literatuře (viz článek o Michalu Čagánkovi v jednom z čísel či další zajímavosti).

Ale nejen Kroměříž se třemi knihkupectvími, které jsme objevili, je hodna návštěvy. V nedalekém Holešově jsme obhlédli lékárnu, kde v 80. letech působil kyjovský rodák a můj oblíbený autor Zdeněk Zapletal, navštívili jsme poutní Hostýn, krajské město Zlín, kde svoje Psí víno vydává Jaroslav Kovanda. Tovačov překvapil nejen zámekem, ale i výstavou o bitvě, která zde proběhla v rámci prusko-rakouské války v červenci 1866 (140.výročí). Domníval jsem se, že boje se soustředily především na oblast východních Čech a skončily po nešťastné bitvě u Sadové, ale ještě o dva týdny později se bojovalo na Moravě. Navštívili jsme Chropyni, rodiště dalšího významného malíře Emila Filly, stavby lidové architektury v Rymici a také Přerov, kde v muzeu vzpomínají na dalšího rodáka a vlastně předchůdce Jana Amose Komenského, který zde také působil, Jana Blahoslava. V přerovském muzeu je i expozice, jak vypadaly školní učebny v průběhu staletí, a tak jsem se na čas vrátil

do své první třídy, kde na stěnách visely obrazy s písmenky a dokonce zde byly i básničky Františka Hrubína doprovázející každé to příslušné písmenko (dokonce jsem si na některé říkanky vzpomněl, např.: *Alenko, stůj, auto houká/ na něm v pytli bílá mouka/ auto mouku rozváží/ z velikého nádraží!*) Nevynechali jsme ani knihkupectví a antikvariáty v příslušných místech, takže naše knihovna bude opět bohatší.

Kroměříž a okolí má svoje kouzlo, ten kraj jsem příliš neznal, ale zaujal mě, inspiroval a doufám, že se sem zase někdy v budoucnosti podívám. Víte, že jsme bydleli v penzionu Malý val, hned vedle domu nazývaného „Prinzhaus“ (vidíte, tady má každý dům svoji významnou historii). Pobýval v něm totiž v roce 1888, když se v Kroměříži sešli ruský car a rakouský císař, sám následník trůnu princ Rudolf.

A ještě jedna perlička na závěr: Víte, jak vlastně vzniklo jméno města Kroměříž? Z vlastního jména Kroměříž! Ono by se vlastně mělo jmenovat KROMĚŽÍŘ a mělo by být rodu mužského, tedy ten Kroměříž! Že netušíte, že někdy v minulosti takové vlastní jméno existovalo? Nic si z toho nedělejte, já taky netušil. Ale teď už je to ta Kroměříž, stále krásná, mladá a přitažlivá dívka, pyšná na svoji bohatou minulost, vzhlížející se v zrcadle řeky Moravy!

Václav

Varnsdorf se konal v Jiřetíně pod Jedlovou.

7. ročník Literárního Varnsdorfu se konal 9.-11. 6. Já jsem se zúčastnil pouze hlavního programu v sobotu, kdy byl seminář a vyhlášení výsledků soutěže. Na seminář jsem se těšil, neboť jej vedl stejně jako minulý ročník básník Vladimír Křivánek. Nemám rád, když se příliš mluví o věci tak éterické a intimní jako je poezie (a milování), ale někdy to je přínosné a to byl i tento případ. Obě komise, poetická i prozaická si pochvalovali letošní vysokou úroveň a trochu naříkali nad vysokou účastí, neboť posuzování bylo náročné. Několikrát během dne komisaři ujišťovali nás přítomné, že pořadí výherců je velmi relativní a že mezi sebou vedli často tvrdé polemiky kdo má být jak ohodnocen. Prozaiků bylo něco přes 90 a básníků 126. Přiznávám se tedy, ač nerad soutěžím, že mi udělalo radost čestné uznání a že mi to dodalo chuti k mému občasnému psaní. První cena za poezii nebyla udělena. Doc.PhDr. Křivánek to odůvodnil tím, že žádná z prací nebyla novátorskou, průkopnickou záležitostí. Předání cen se uskutečnilo v poutním kostelíku na kopečku nad Jiřetínem, takže do Varnsdorfu jsme nezavítali. Po vyhlášení byl raut a volná zábava, při které jsem se seznámil s držitelem „stříbrné“ pozice za poezii s Petrem Kukalem, ten mě podaroval svou poslední básnickou sbírkou Polabské evangelium. Pořadatelé předpokládají že na příští ročník obohatí soutěž o tvorbu pro děti, tak si myslím, že to je pro některé LiSáky výzva. Petr Veselý

LITERÁRNÍ A (VÝTVARNÁ) SOUTĚŽ MARIE KODOVSKÉ

Rýmařovský horizont a Studentský klub Střediska volného času vyhláší Literární a výtvarnou soutěž Marie Kodovské v těchto kategoriích: Poezie, próza, ilustrace.

Po roční odmlce vyhlášíme nový ročník soutěže, která nese jméno naivní malířky a básnířky Marie Kodovské. Věk: bez omezení. Do soutěže se může přihlásit každý kdo je literárně či výtvarně činný bez ohledu na věk, společenské postavení, náboženské vyznání a politické přesvědčení. Soutěž počíná letošním lednem a potrvá až do konce srpna 2006, kdy budou všechny příspěvky vyhodnoceny.

Na podzim bude ve Studentském klubu SVČ pro všechny autory uspořádán tradiční literární večer spojený s výstavou a vyhlášením a oceněním vítězů. Pište, veršujte, kreslete a malujte, vaší fantazii se meze nekladou. Zasílejte nám své básně, povídky, fejetony (nejlépe v elektronické podobě) i výtvarné počiny, ty nejzajímavější budeme průběžně otiskovat. Každý příspěvek opatřete svým jménem a kontaktem. Zasláním příspěvku do soutěže vyjadřují autoři souhlas s jeho případným otištěním na stránkách Rýmařovského horizontu.

Kontakty: e-mail: rymhor@seznam.cz Středisko volného času Rýmařov Okružní 10 795 01 Rýmařov Tel.: 554 230 459 Mobil: 737 802 259. Uzávěrka soutěže: 31.srpna 2006

VÍTE, ŽE ...

- Petr Veselý získal na Literárním Varnsdorfu 2006 v kategorii poezie čestné uznání.
- Bohumír Procházka uveřejnil v Achátu 7-8/2006 upoutávku na festival Jičín – město pohádky Pozvánka do pohádky.
- V Nových Novinách 30.června vyšla upoutávka Martina Žantovského ZeTmy na literární večer Bar lesních mokřin, který se koná v úterý 11.července ve 20 hodin na Valdické bráně v Jičíně.

Václav

ŘEKNI MI, CO ČTEŠ ...

VŠEMI DESETI

Jiří Faltus

Nakladatelství Alfa-Omega v roce 2004

Nebývá to často, abych se v rubrice Řekni mi, co čteš ... zabýval poezií, ale dnes udělám výjimku, neboť se mně do ruky dostala sbírka poezie žamberského rodáka Jiřího Faltuse (ročník 1939) a přiznám se, že mě oslovila. Nevím, jak by ji vnímali současní recenzenti, ale mně je ona sbírka blízká především tím, že v ní jsou básně rodově příbuzné s básněmi v mé sbírce Autogramy dětství. Dokonce si myslím, že bych tak nějak podobně jako Faltus mohl vnímat svět i já za dvě desetiletí. Zatímco Autogramy dětství jsou ohlédnutím za dětstvím, jak už sám název napovídá, sbírka Všemi deseti je životním ohlédnutím na prahu důchodcovského věku.

Líbí se mi Faltusova stručnost a metafory (např. Přibývající letokruhy/ stromu/ který už nestojí nebo Jsem hrst oblázků/ vržených/ proti směru jízdy či Rackové z pevniny/ dosedají na vlnobití/ ostrůvků v nás). Já tomu říkám poezie i pro nečtenáře poezie, to jest srozumitelná, nevulgární a inspirující čtenáře k pohledům na svůj vlastní život, navozující atmosféru nostalgie a bilancování nad prožitým.

Kdybch si měl vybrat jedinou báseň z celé sbírky, dal bych zřejmě přednost básni Sad, podle mého názoru, nejlépe vystihující celou sbírku (viz str.35):

SAD

Těch několik stromů
které jsem zasadil
rodí už ovoce

Nechtěl jsem
tak rychle
zestárnout

I když už Jiří Faltus ve sbírce bilancuje, věřím, že ještě nějakou tu sbírku stejně zajímavé a podle mého názoru kvalitní poezie, napíše, což mu ze srdce přeji. A děkuji nakladatelství Alfa - Omega, že dává příležitost i autorům, kteří nejsou dnes v kurzu. Václav

SJEZD SPISOVATELŮ V PROCHOROVĚ

Již tradiční setkání literátů z Jičínska se konalo z pátku na sobotu z 9. na 10. června 2006 na chalupě u Prochora. Tento neoficiální „sjezd spisovatelů“ přilákal řadu autorů a autorek a vedle opékání uzeniny přinesl také hodnotné kulturní zážitky.

Zajímavá byla například výstava fotografa Bohumíra Procházky, který na své zahradě uspořádal vernisáž výstavy, jak on vidí kulturní akce na Jičínsku okem svého fotoaparátu. Výstavu uvedl sochař Petr Veselý a dále se rozhovořil sám autor, když k jednotlivým fotografiím uvedl další podrobnosti. Na následné tiskové konferenci padaly dotazy z řad novinářů např. Nových Novin či Kobry.

O další kulturní vložku se postarala dramtizace hry Bohumíra Procházky Výbuch na jičínském zámku aneb jak to bylo doopravdy. Kočovní divadelní společnost narychlo sestavená z členů jičínského LiSu měla úspěch. Zvláště potom představitelky obou hlavních ženských rolí Kateřiny a Elišky Smiřických (Eva Jebavá a Jana Benešová), i když původně, poté, co si přečetly scénář, svoje role odmítaly. Zajímavá byla i vlastní zápleтка příběhu, který je dostatečně znám z historie, ale tentokrát byl předveden už doopravdy podle pravdy, jak to tenkrát v Jičíně na počátku třicetileté války bylo. Prochor děj glosoval komentářem z dobového současného tisku (např. z pera šéfredaktora Nových Novin či neúspěšného kandidáta do Parlamentu Stanislava Pence).

Pochopitelně nechyběly ani kuloárová jednání, kde se propíraly otázky vztahu šéfredaktora regionálního tisku a některých literátů jako čistě osobní problémy v rámci stomatologické komory, které do jednání zatahoval jeden účastník. S přibývajícím tmou klesal počet účastníků setkání, takže před půlnocí zůstalo pouze zdravé jádro (Prochor, Václav T., Martin a Václav). Plodná a místy neplodná diskuse skončila hodinu po půlnoci a potom už všichni účastníci ulehli k posilujícímu spánku.

Ráno bylo i tentokrát „bez holky právě vzbuzené“, ale zase s čerstvě opečeným překvapením šéfkuchaře Prochora. Odjezd delegátů sjezdu celé setkání ukončil po deváté hodině ranní. Delegáti přijali usnesení, že podobná setkání jsou velmi potřebná, a tak snad vbrzké době dojde na další neformální setkání, že by třeba v Řehečském hejtmánství?

Václav

MÁ MILOVANÁ

Václav TESLÍK

Paprsek udeří. A všichni pochlubí se stínem. Rosa. Korálky. Pavučina tkaná.

Poslední hvězda. Jitřenko! Jsi hvězda, či planeta? Kámen zabíjí! Má milovaná.

Sestřelí Zem! Pro tolik květů? Pro slova? V kámen vytesaná.

Podáš mi kámen slova? Či chléb srdce? S poslední hostií. Má milovaná.

Snídám sám. Zapíjím šálkem vzpomínky. Alespoň ty! Z nebe mana.

Mé štěstí! Muško! Jenom zlatá. Z kukly. Tvá larva vyžrala mé mládí.

Zvoní zvonky: Má milovaná! Potoky touha roní. Pro koho zvoní hrana?

Chtěl bych vidět. Chtěl bych vědět! Má milovaná. Proč? Srdce někdy vadí?

Když zůstaneme osamělí. Bezbožní. Bože! Přiveď svého syna.

Nepráskej dveřmi duše. Milovaná! Víím, že jsem z prsu matky Barabáše pil.

Víím. Matku Jidáše jsem za milenku měl. Víím! Před procesím jde vina.

Jdem. Moje milovaná. Život je přeci cíl. A prošlý obdiv můj má na mušce svůj týl.

Má milovaná. Květ rudý s černým křížem rozkvétá. I nám. Podél našich cest.

Láska a zrada! Naděje a tíseň. Hrubost i něha. Tvůj ret! I moje pěst.

Spisovatel a fotograf Bohumír Procházka na své zahradě uspořádal v rámci sjezdu spisovatelů v pátek 9.června vernisáž výstavy, jak on vidí kulturní akce na Jičínsku okem svého fotoaparátu. Výstavu uvedl sochař Petr Veselý a dále se rozhovořil sám autor, když k jednotlivým fotografiím uvedl další podrobnosti a pikantnosti.

Foto: www.zantovsky.wz.cz

KOBRA

Kulturní občasník regionálních autorů
Vydává Literární spolek při Městské knihovně v Jičíně
jako interní tiskovinu.

Připravil : Václav Franc, K Hájku 1724, 509 01 Nová Paka
Ročník 7. Číslo 7. Červenec 2006.
(10. července 2006)
www.kobra.zde.cz